

CO2- Managementsysteem

t.b.v.

CO2-Prestatieladder Niveau 3

ADC Archeologisch Diensten Centrum N.V.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding en verantwoording.....	3
2. Aanpak	4
3. Organisatie en Organisatiegrenzen	6
3.1 Interne organisatie	6
3.2 Boundary	6
4. Energiestromen.....	7
4.1 Inleiding	7
4.2 Overzicht emissies scope 1 en 2.....	7
4.3 Scope 3	7
4.4 Onzekerheden	8
4.5 Uitsluitingen.....	8
4.6 Vergelijking met sectorgenoten	8
5. Energiemanagement Actieplan.....	9
5.1 Gespecificeerde onderbouwing reductiedoelstellingen.....	12
5.2 Continue verbetering.....	13
6. Communicatie	14
6.1 Inleiding	14
6.2 Doelgroepen, boodschap en middelen.....	14
Bijlage A.....	18

Document : CO2- Managementsysteem ADC ArcheoProjecten v 2.5

Datum : 04-03-2025

Door : D. van Melis

1. Inleiding en verantwoording

De aanvraag voor erkenning op de CO2-prestatieladder wordt gedaan vanuit ADC ArcheoProjecten N.V. en de daaronder ressorterende organisaties. ADC ArcheoProjecten N.V. beheert de aandelen van de volgende B.V.'s: ADC ArcheoProjecten B.V., ADC Beesd B.V., NMF Erfgoedadvies B.V. en Buro Blauw Luchtkwaliteit B.V. (hierna te noemen: **ADC, ADC ArcheoProjecten** of **het bedrijf**). ADC ArcheoProjecten zet zich in voor het milieuvriendelijk en duurzaam voorbereiden, organiseren en uitvoeren van haar werkzaamheden.

ADC voert een actief beleid om klimaatbewust en milieuvriendelijk ondernemen zoveel als mogelijk te stimuleren. Zowel op kantoor, onderweg als in het veld.

De CO2-prestatieladder stimuleert ons bedrijf een bijdrage te leveren aan het verminderen van CO2-uitstoot, door maatregelen te nemen, te werken aan vernieuwing en door onze kennis te delen binnen onze organisatie en in de keten.

De CO2-prestatieladder kent 5 niveaus, dit document is opgesteld voor niveau 3 van de CO2-Prestatieladder. Wij streven ernaar om na het behalen van niveau 3 de ladder verder te beklimmen tot het hoogste niveau.

Vooralsnog trachten wij eerst niveau 3 te behalen, hetgeen onder andere inhoudt dat ADC ArcheoProjecten:

- Inzicht heeft in haar energieverbruik;
- Beschikt over kwantitatieve CO2-reductiedoelstellingen voor de eigen organisatie;
- Intern en extern communiceert over haar CO2-footprint en reductiedoelstelling(-en);
- Actief deelneemt aan initiatieven rond de reductie van CO2 in de sector of erbuiten.

Uit de inventarisatie is gebleken dat ADC ArcheoProjecten door haar omvang behandeld dient te worden als een Kleine Organisatie (K). De inventarisatie is in overeenstemming met ISO 14064-1.

Omdat de uitstoot van CO2 een duidelijk negatief effect op het klimaat heeft en daarmee op de wereld waarin wij leven, heeft ADC ArcheoProjecten de morele verplichting om actief deel te nemen aan de reductie van CO2-uitstoot.

Datum: 27 januari 2025

Henk van der Velde
Eindverantwoordelijke directeur binnen ADC m.b.t. de CO2-prestatieladder

2. Aanpak

Om de doelstelling te realiseren is er gekozen voor de volgende aanpak:

- Het vaststellen van de Carbon Footprint (=CO₂ voetafdruk)
 - Op dit moment heeft ADC nog geen CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel verkregen.
- Het vaststellen door middel van inventarisatie en identificatie van de belangrijkste energiestromen en het kwantificeren van (broeikasgas) emissies.

Daar waar in dit handboek energiestromen genoemd worden, dan worden daar energiestromen in scope 1, scope 2 en scope 3 bedoeld.

De inventarisatie, identificatie en het kwantificeren ervan, alsmede rapportage over, de belangrijkste energiestromen met bijbehorende CO₂-emissies vindt in ieder geval -vanaf heden- jaarlijks plaats.

De werkwijze is als volgt (stuurcyclus):

Stap	Omschrijving	Toelichting	Verantw.	Uitv.
1	Vaststellen organisatorische grenzen	Voor het bedrijf dienen jaarlijks de organisatorische grenzen (zogenaamde <i>organisational boundaries</i>) vastgesteld te worden. De organisatorische grenzen zijn de onderdelen van de entiteiten waaraan energiestromen zijn toe te rekenen waarvan gegevensverzameling dient plaats te vinden.	Directie	KAM
2	Identificatie van de (belangrijkste) energiestromen	De belangrijkste energiestromen van het bedrijf dienen geïdentificeerd te worden. Deze energiestromen zijn toegelicht in het CO ₂ -handboek en opgenomen in de bijlage <i>Emissie inventarisatie</i> (t.b.v. gegevensverzameling).	Directie	KAM
3	Verzamelen gegevens energiestromen	De KAM-coördinator werkt halfjaarlijks de energiestromen bij in het bijbehorende Excelbestand.	Adm.	KAM

Stap	Omschrijving	Toelichting	Verantw.	Uitv.
4	Valideren van de te rapporteren data	De directeur controleert de te rapporten gegevens over de energie- stromen op juistheid en volledigheid.	Directie	Directie
5	Zijn gegevens volledig en juist?	Als de verzamelde informatie niet correct is, dan dient de administrateur deze gegevens opnieuw te controleren en aan te vullen / aan te passen.	Adm.	Adm.
6	Invoeren gegevens in <i>emissie inventarisatie</i> en rapporten aan de Directie	De administrateur rapporteert de energiedata via het invulblad aan de KAM-coördinator.	Adm.	Adm.
7	Verzamelen data in één overzicht en valideren van gerapporteerde data	De KAM-coördinator verzamelt de energiedata in één overzicht en controleert de data op volledigheid en juistheid.	KAM	KAM
8	Informatie volledig en juist?	Als de informatie zoals aangeleverd door de administrateur niet correct is, dan dient de administrateur deze gegevens opnieuw aan te leveren aan de KAM-coördinator.	Adm.	Adm.
9	Rapportage Carbon Footprint opstellen en monitoren prestaties ten opzichte van reductiedoelstellingen	Als de gegevens correct zijn, dan verwerkt de KAM-coördinator deze tot één emissie inventarisatie. Tevens worden de emissies omgerekend naar CO ₂ -uitstoot (equivalenten) met behulp van het rekenmodel.	KAM	KAM
10	Uitvoeren interne audit	Tenminste een keer per jaar wordt er een interne audit uitgevoerd. Eventuele bevindingen worden gecommuniceerd aan de directie.	Directie	Interne Auditor
	Periodiek analyseren en bijsturen energiebeleid en monitoring van de prestaties ten opzichte van de reductiedoelstellingen	De gehele procedure ten aanzien van de energie inventarisatie dient met regelmaat (tenminste halfjaarlijks) aangepast en geactualiseerd te worden. Hierbij dient de gehele procedure opnieuw doorlopen te worden.	Directie	Directie

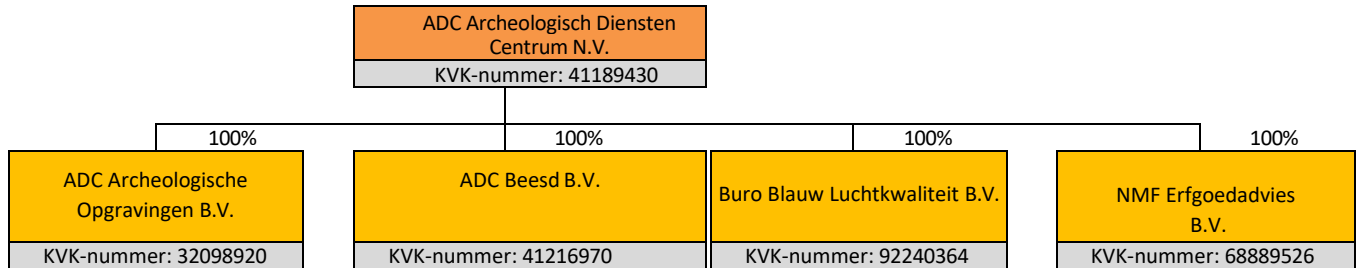
3. Organisatie en Organisatiegrenzen

3.1 Interne organisatie

[In het kader van de AVG is het interne organogram niet in deze webversie van het document toegevoegd.]

3.2 Boundary

De totale organisatie van ADC ArcheoProjecten ziet er als volgt uit:

Om de begrenzing van het bedrijf goed te kunnen vaststellen, is gewerkt volgens de controlebenadering, specifiek de operationele controle. Daarbij is vastgesteld dat de CO2-prestatieladder behaald gaat worden voor ADC Archeologische Opgravingen B.V. (KvK-nummer 32098920) en ADC Beesd (KvK-nummer 41216970).

ADC Archeologisch Diensten Centrum N.V. voert de directie over haar 100%-dochtermaatschappijen: ADC Archeologische Opgravingen B.V., ADC Beesd B.V., Buro Blauw Luchtkwaliteit B.V. en NMF Erfgoedadvies B.V.

Bij alle entiteiten kan controle op de dagelijkse werkzaamheden uitgevoerd worden. Vooral nog gaan alleen ADC Archeologische Opgravingen B.V. en ADC Beesd voor de CO2-prestatieladder, echter ligt het voor de hand om in komende jaren ook de andere genoemde entiteiten mee te nemen in de scope.

Keuze startbedrijf.

De entiteit ADC Archeologisch Diensten Centrum N.V. is aangewezen als startbedrijf. In de presentatie is de scope een optelsom van ADC Archeologische Opgravingen B.V. en ADC Beesd B.V. Hierbij zijn onderlinge transacties geëlimineerd. NMF Erfgoedadvies en Bureau Blauw Luchtkwaliteit B.V. vallen binnen de N.V., maar vallen buiten de scope van dit CO2-managementstelsel. De reden daarvoor is dat o.b.v. *operational control*, de werkzaamheden sterk afwijken van die van ADC ArcheoProjecten en ADC Beesd – de twee bedrijven die archeologische opgravingswerkzaamheden uitvoeren.

De systemen van ADC ArcheoProjecten zijn bepaald aan de hand van een rondgang en een interne brainstormsessie tussen de directie en de verantwoordelijke voor de CO2 prestatieladder.

Naar aanleiding van de resultaten uit de sessie is besloten dat het ADC Archeologisch Diensten Centrum N.V. gaat rapporteren over de onderdelen:

1. Kantoor;
2. Zakelijk verkeer.

Ad 1: Het kantoor is gevestigd aan de Nijverheidsweg-Noord 114 te Amersfoort, de werken kennen een landelijke spreiding. ADC Beesd is gevestigd aan de Busterweg 4 te Beesd.

Om de scope af te bakenen is gebruik gemaakt van de scope-indeling van het Greenhouse Gas Protocol (GHG-protocol). De scope van deze CO2-emissie-inventarisatie is afgebakend tot scope 1 en scope 2 volgens de CO2-prestatieladder. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de CO2-prestatieladder 'zakelijk gebruik privé auto's' tot scope 3 rekent.¹

¹ Zie ook de Bijlagen Emissie Inventarisatie_ADC 2023 en Emissie Inventarisatie_ADC 2024.

4. Energiestromen

4.1 Inleiding

In dit handboek, opgesteld voor de beoordeling van de CO2-prestatieladder, is het jaar 2023 het basisjaar voor scope 1, 2 en 3. Dit betreft een heel jaar. Dit is het eerste jaar dat de CO2 emissie is gemonitord. Er is geen project met gunningsvoordeel geweest. De reden om 2023 als basisjaar te nemen is dat dit het eerste jaar is dat de CO2-uitstoot is gemonitord.

In dit hoofdstuk wordt waar de term 'energiestromen' staat, bedoeld: 'energieaspecten en – stromen'. De energiestromen zijn in dit hoofdstuk onderverdeeld in directe (scope 1) en indirecte (scope 2) energiestromen. Op de directe energiestromen heeft ADC ArcheoProjecten zelf direct invloed. Op de indirecte energiestromen heeft ADC ArcheoProjecten een mindere invloed. De volgende energiestromen zijn geïnventariseerd:

- Direct: zakelijk verkeer en overige emissies:
 - Bedrijfswagens;
 - Personenwagens;
- Indirect: kantoor:
 - Elektriciteit;
 - Verwarming.

4.2 Overzicht emissies scope 1 en 2

In het document *emissie inventarisatie* staat het complete overzicht. Dat document wordt ook (halfjaarlijks) gepubliceerd op de website. Hier volgt een korte samenvatting:

Herkomst van de verbruiksgegevens hebben wij herleid vanuit onze ontvangen facturatie waar wij de diensten/leveringen van afnamen hebben opgehaald. De onderbouwing van de conversiefactoren zijn ontleed uit de gegevens van het SKAO. Daar is de volgende website voor gebruikt. <https://www.co2emissiefactoren.nl/wijzigingen-overzicht/>, waar de relevante jaarlijsten zijn geraadpleegd (2023 en 2024).

Om jaren te kunnen vergelijken wordt de CO2-uitstoot uitgedrukt in FTE (vaste medewerkers).

Jaar	Ton CO2 scope 1	Ton CO2 scope 2	Totaal ton CO2	Aantal FTE	Ton CO2 per FTE
2023	71,6	25,7	97,3	60	1,62
2024	84,5	36,8	121,3	63	1,93
2025, eerste half jaar		

De scope is een optelsom van ADC Archeologische Opgravingen en ADC Beesd.

4.3 Scope 3

De scope 3-emissie is berekend in het *emissie inventarisatiedocument*.

Jaar	Ton CO2 OV	Ton CO2 Auto	Totaal ton CO2	Aantal FTE	Ton CO2 per FTE
2023	1,1	88,2	89,3	60	1,49
2024	0,8	109,5	110,3	63	1,75
2025, eerste half jaar		

4.4 Onzekerheden

Scope 1-2: Per oktober 2023 maakt ADC Beesd (voorheen VUhbs) onderdeel uit van ADC ArcheoProjecten. VUhbs maakte gebruik van een pand in Amsterdam en een pand in Beesd. De verbruiksgegevens van het pand in Beesd zijn bekend en voor drie maanden van het jaar 2023 (oktober, november en december) meegenomen in de emissie inventarisatie. Voor scope 1-2 is er een onzekerheid in het gebruik van elektriciteit en aardgas, door het ontbreken van de gegevens van het pand in Amsterdam. Het pand was (en is) onderdeel van de faculteit de letteren van de Universiteit van Amsterdam, waardoor er geen gegevens over het verbruik bij ADC ArcheoProjecten bekend zijn. Het pand in Amsterdam is echter vrijwel per direct na overname van VUhbs (nu ADC Beesd) niet meer in gebruik.

Scope 3: VUhbs maakte gebruik van een ander administratief systeem dan ADC ArcheoProjecten, waardoor het nu niet inzichtelijk is wat het verbruik aan zakelijkvervoer was voor de maanden oktober, november en december van het jaar 2023. Vanaf 2024 is dit wel bekend en over dat jaar ook volledig meegenomen in de emissie inventarisatie. Een tweede onzekerheid (voor de hele organisatie) is dat het momenteel niet bekend is welke collega's rijden in een diesel-, benzine-, hybride- of elektrische-auto. In de *emissie inventarisatie* wordt uitgegaan van de CO₂-emissiefactor "onbekend". Per december 2024 registreren wij via Afas of het vervoer met een diesel-, benzine- of elektrisch voertuig geschiedt. Vanaf 2025 wordt dit dus nauwkeuriger verwerkt in de *emissie inventarisatie*.

4.5 Uitsluitingen

Van biomassaverbranding en broeikasgasverwijdering - zoals genoemd in paragraaf 7 uit de NEN-ISO 14049-1- is geen sprake. Ondanks de aanwezigheid van airconditioning op het kantoor in Amersfoort is van lekkage of vervanging van koudemiddelen ook geen sprake in 2023 en 2024. Van emissies van overige broeikasgassen is ook geen sprake.

4.6 Vergelijking met sectorgenoten

Binnen onze sector zijn de volgende sectorgenoten het meest vergelijkbaar met ADC ArcheoProjecten qua bedrijfsvoering: BAAC, RAAP en Archol. Dit zijn ook de partijen die bij aanbestedingen inschrijven op vergelijkbare projecten en een vergelijkbaar gunningsvoordeel moeten kunnen halen uit CO₂-prestatieladder certificering. De uitstoot van de geselecteerde sectorgenoten is voor scope 1 en 2 als volgt:

RAAP² - Certificeringsniveau 2

Jaar	Ton CO2 scope 1	Ton CO2 scope 2	Totaal ton CO2	Aantal FTE	Ton CO2 per FTE
2022	128,9	140,1	269	100 ³	2,69
2023	119,9	121,9	241,8	100	2,42
2024	Niet gepubliceerd	Niet gepubliceerd	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

BAAC - Certificeringsniveau 3

Jaar	Ton CO2 scope 1	Ton CO2 scope 2	Totaal ton CO2	Aantal FTE	Ton CO2 per FTE
2022 ⁴	64,1	33,0	97,1	57,5	1,69
2023 ⁵	65,2	17,2	82,4	58,5	1,4
2024	Niet gepubliceerd	Niet gepubliceerd	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

² [CO₂-prestatieladder - RAAP Archeologie Cultuurhistorie Erfgoed](#)

³ [Over RAAP - RAAP Archeologie Cultuurhistorie Erfgoed](#) Het aantal FTE is niet gepubliceerd. Raap spreekt op haar website over "ruim 100 medewerkers", hoewel het voor de hand ligt dat dit niet 100 fulltime medewerkers zijn. De uitstoot per FTE zal in de praktijk hoger liggen dan in deze tabel gepresenteerd.

⁴ [Energie Management Actieplan](#)

⁵ [CO₂-footprint-BAAC.pdf](#)

Archol - Certificeringsniveau 3

Jaar	Ton CO2 scope 1	Ton CO2 scope 2	Totaal ton CO2	Aantal FTE	Ton CO2 per FTE
2022 ⁶	20,0	11,1	31,1	19,39 ⁷	1,6
2023 ⁸	14,8	21,9	36,7	19	1,93
2024	Niet gepubliceerd	Niet gepubliceerd	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Vergelijking van Ton CO2 uitstoot scope 1 en 2 tussen ADC, Raap, Baac en Archol per FTE

Jaar	ADC	RAAP	BAAC	Archol
2022	Niet gepubliceerd	2,69	1,69	1,6
2023	1,62	2,42	1,4	1,93
2024	1,93	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

De uitstoot laat zich niet exact vergelijken, omdat van ADC geen emissiegegevens over 2022 bekend zijn en Raap, BAAC en Archol juist nog geen gegevens over 2024 hebben gepubliceerd. Over het algemeen kan gesteld worden dat de ambitie van ADC vergelijkbaar is met dat van BAAC en Archol, die zich beiden hebben laten certificeren voor niveau 3 van de CO2-prestatieladder. Vooralsnog is Raap gecertificeerd voor niveau 2.

Wat uitstoot betreft lijken ADC en Archol erg vergelijkbaar met nagenoeg dezelfde geregistreerde uitstoot van de twee geregistreerde jaren. Ook ADC en BAAC komen redelijk overeen, hoewel BAAC tussen 2022 en 2023 heeft gereduceerd en bij ADC juist sprake is van een toename in uitstoot tussen 2023 en 2024. Raap springt er met een ton extra uitstoot wat bovenuit, echter is niet gedeeld op haar website met hoeveel FTE gerekend moet worden. Raap heeft in 2023 ten opzichte van 2022 haar uitstoot wel gereduceerd.

De hogere uitstoot van ADC in 2024 t.o.v. 2023 kan worden verklaard doordat de uitstoot van het pand in Beesd voor het hele jaar is meegenomen. In 2025 is gebruik van het pand in Beesd komen te vervallen en zal naar verwachting de uitstoot juist lager uitvallen.

5. Energiemanagement Actieplan

Dit beknopte document heeft als doel om aan te tonen dat onze organisatie aan alle onderdelen van de NEN-ISO 50001 voldoet die vereist zijn om niveau 3 op de CO2-prestatieladder te behalen en behouden.

Energiebeoordeling:

- Het energiegebruik en –verbruik is geanalyseerd op basis van meetgegevens en andere gegevens.
- Op basis van de analyse van energiegebruik en –verbruik gebieden van energieverbruik identificeren.
- Kansen identificeren en registreren voor verbetering van de energieprestaties en deze naar prioriteit rangschikken.

Onze KPI's zijn opgenomen in de directiebeoordeling. Er zijn tot op heden geen projecten met gunningsvoordeel.

Om de CO2-uitstoot voor scope 1,2 en 3 te beperken willen wij tussen 2023 en 2027, 3% CO2 per

⁶ [Archol - Rapport](#)

⁷ [Archol - Rapport](#) Aantal FTE niet gespecificeerd, maar wordt gesproken op pagina 5 over 8,92 m2 per FTE. In [Archol-Energie-managementsysteem-2024-incl-CO2-footprint-rapportage.pdf](#) staat op pagina 8 dat de kantoorruimte in totaal 173 m2 betreft.

⁸ [Archol-Energie-managementsysteem-2024-incl-CO2-footprint-rapportage.pdf](#)

jaar reduceren (per jaar, bij gelijkblijvende werkzaamheden). Dit willen wij door middel van brandstof-, aardgas- en elektriciteitsbesparingen zien te bereiken omdat deze factoren de grootste CO₂-veroorzakers zijn. De uitstoot van CO₂ wordt gekoppeld aan het aantal FTE's binnen de organisatie.

Doel/maatregel	Actie	Verantwoordelijke	Toetsing	Gereed
Certificeren CO ₂ -prestatieladder	Certificeren	Directeur Henk van der Velde	Audit	Januari 2025
Certificeren CO ₂ -prestatieladder	Periodieke audit	Directeur Henk van der Velde	Audit	Februari 2025. Vervolg januari 2026.
Brandstofbeperking	Inventariseren brandstofsoort per medewerker	Directeur Henk van der Velde	Jaarlijks	Doorlopend
	Voorlichting personeel om machines, electrocnica en (bedrijfs)wagens uit te zetten indien mogelijk.	Directeur Henk van der Velde	Werkplekinspectie (monitoren en dergelijke). Aanwezigheid toolbox. Aantoonbaar door: presentielijst tekenen en/of leesbevestiging toesturen per mail bij afwezigheid.	Toolbox Februari 2025
	Cursus het nieuwe rijden.*	Directeur Henk van der Velde	Aanwezigheid toolbox. Aantoonbaar door: presentielijst tekenen en/of leesbevestiging toesturen per mail bij afwezigheid.	Toolbox Juni 2025

Doel/ maatregel	Actie	Verantwoor- delijke	Toetsing	Gereed
Brandstof- beperking (vervolg)	Controle banden-spanning*	Directeur Henk van der Velde	3-Maandelijkse controle banden-spanning gehele wagenpark.	Doorlopend
	Men selecteert leveranciers op reisafstand	Directeur Henk van der Velde	Bijv. per project worden de kraan/machinist zo lokaal mogelijk benaderd**	Doorlopend
Brandstof- beperking	Gebruik energiezuinige banden	Directeur Henk van der Velde	Deze banden kunnen worden ingezet op de bedrijfswagens / personen vervoer	Halfjaarlijks
	Elektrisch rijden	Directeur Henk van der Velde	Toepassen op bedrijfswagens / personen vervoer**	Doorlopend, z.s.m., doch uiterlijk bij aflopen leasecontract en in 2027/2028
Brandstofkeuze	Wij maken reeds gebruik van Adblue. Verder gebruik stimuleren.	Directeur Henk van der Velde	In 2023 hebben wij 110 liter Adblue toegevoegd aan de Diesel en in 2024 120 liter.	Doorlopend
Selectie onderaan- nemers / inhuur derden	In het selectieproces weegt het bezit van een CO2 certificaat mee**	Directeur Henk van der Velde	Onderaannemer is in bezit van certificaat.**	Doorlopend
Gebruik zonnepanelen.	Reeds in gebruik, onderzoeken of meer mogelijk is.	Directeur Henk van der Velde	Periodiek contact met leverancier over ontwikkelingen in de markt.	Jaarlijks
Overstappen op 100% groene stroom.	Onderzoeken of huidige leverancier 100% groene stroom kan bieden en anders overstappen.	Directeur Henk van der Velde	KAM heeft MT op 19-02-25 verzocht dit te bespreken tijdens eerstvolgende overleg.	Voor 2026

Sensoren en LED.	Deels al sensoren toegevoegd en deels LED vervangen. Kapotte verlichting wordt standaard vervangen door LED.	Directeur Henk van der Velde	Pandinspectie en lampen vervangen die nog niet LED zijn.	Halfjaarlijks. 29 oktober 2024 is RUD Utrecht langs geweest voor inspectie en maatregelen.
------------------	--	------------------------------	--	--

* Gemarkeerde maatregelen zijn mede relevant voor scope 3.

** Waar mogelijk – bijvoorbeeld afhankelijk van expertise en infrastructuur.

5.1 Gespecificeerde onderbouwing reductiedoelstellingen

Zoals gesteld willen wij tussen 2023 en 2027 per jaar 3% van onze CO₂-uitstoot reduceren. Over een periode van drie jaar is dat in totaal een besparing van 8,73%. Hoewel niet iedere gestelde maatregel zich van te voren volledig laat doorrekenen, is dat voor een aantal maatregelen wel degelijk het geval. Hier volgt een gespecificeerde onderbouwing van twee van de maatregelen waarbij met enige zekerheid valt te bepalen wat de besparing aan ton CO₂ is. Deze twee maatregelen zijn samen ruim voldoende (meer dan 8,73%) om aan het gestelde besparingsdoel te komen.

5.1.1 Overstappen op 100% groene stroom:

De overstap van grijze naar groene stroom zal tot gevolg hebben dat het besparingsdoel van 3% per jaar wordt gehaald. De verwachting is dat de uiteindelijke besparing tussen de 11 en 13 procent komt te liggen. De emissiefactor (0,456 voor 2023 en 0,536 voor 2024) wordt met de overstap naar 100% groene stroom teruggebracht naar 0.

Jaar	Ton CO ₂ totaal	Ton CO ₂ Grijze stroom Amersfoort	Besparing in Ton bij overstappen naar 100% groene stroom	Besparing in %
2023	186,7	21,2	21,2	11,35%
2024	231,6	30,2	30,2	13%
2025*	209,15*	25,7*	25,7*	12,29%

* De gegevens van 2025 zijn op moment van schrijven nog niet bekend. Ten behoeve van een rekenvoorbeeld is hier het gemiddelde genomen van 2023 en 2024 (zowel bij het totaal aan ton CO₂ als bij de uitstoot van grijze stroom te Amersfoort. Locatie Beesd is per 2025 niet meer in gebruik, derhalve is hier alleen gekeken naar de grijze stroom van Amersfoort.

5.1.2 Vervangen van bedrijfswagens voor elektrische voertuigen:

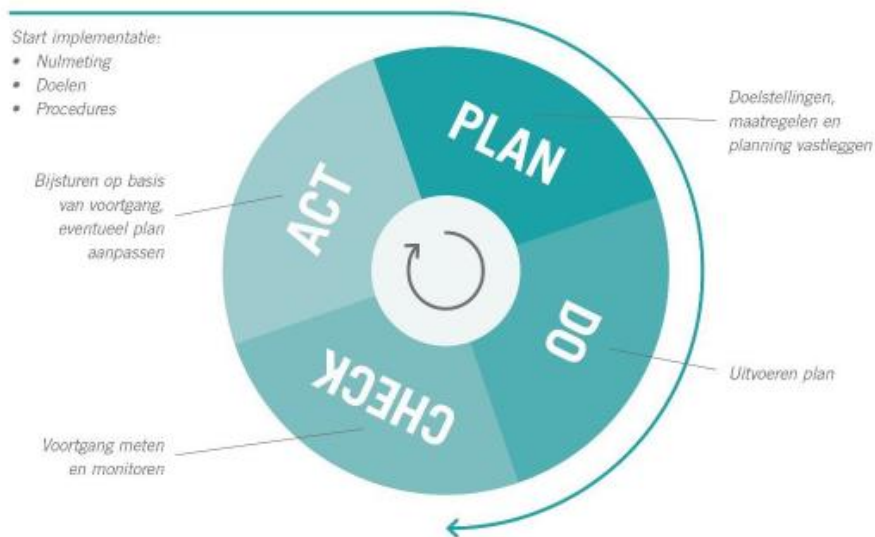
Bedrijfswagens die aan vervanging toe zijn, worden in fases vervangen door elektrische wagens. Het doel is dat de komende drie jaar, in ieder geval twee bedrijfswagens worden vervangen voor een elektrisch model. De eerste contracten lopen pas af in 2027, echter bestuderen wij of eerdere overstap al mogelijk is van een deel van ons wagenpark. Ons wagenpark bestaat momenteel uit 13 dieselwagens. Onderstaande rekenvoorbeeld gaat er vanuit dat wij dat verminderen met twee dieselwagens ten behoeve van twee elektrische. Dit is een conservatieve inschatting, omdat het voor de hand ligt om meer - of zelfs alle - diesels te vervangen voor elektrisch. Hoewel grootschalige vervanging pas in 2027 en 2028 plaatsvindt. In het rekenvoorbeeld is de aanname dat er uitsluitend wordt geladen met 100% groene stroom.

Jaar	Ton CO2 totaal	Ton CO2 zakelijk verkeer diesel	Besparing in Ton bij overstappen naar 2 elektrische bedrijfswagens	Besparing in %
2023	186,7	40	6,15	3,29%
2024	231,6	47,9	7,37	3,18%
2025*	209,15*	43,95*	6,76*	3,23%

* De gegevens van 2025 zijn op moment van schrijven nog niet bekend. Ten behoeve van een rekenvoorbeeld is hier het gemiddelde genomen van 2023 en 2024 (zowel bij het totaal aan ton CO2 als bij de uitstoot van ton CO2 aan diesel).

5.2 Continue verbetering

Eén van de doelen van dit managementsysteem is om continue verbetering te waarborgen. Als organisatie hebben wij continu herhalende processen geïmplementeerd om te kunnen voldoen aan de verbetering van zowel de CO2-prestatie als op de verbeteringen van het managementsysteem. In het handboek 3.1. wordt dit beschreven als de “Plan-Do-Check-Act” (PDCA) of “Deming cirkel”. Dit wordt in afbeelding 1 samengevat als:

Afbeelding 1: Plan-do-check-act cyclus⁹

Conform het energiemangement actieplan voeren wij gedurende het jaar, doorlopend en op specifieke momenten, reductiemaatregelen uit. Halfjaarlijks stellen wij een emissie inventaris op die wij vervolgens binnen de organisatie en daarbuiten delen door deze op onze website te publiceren. Hiermee kunnen wij monitoren of genomen maatregelen effectief zijn gebleken of dat er op bepaalde punten moet worden bijgestuurd. Eén keer per jaar voeren wij een interne audit uit en schrijft de eindverantwoordelijke vanuit de directie een directiebeoordeling, vervolgens verwerkt de KAM-coördinator alle nieuwe gegevens in het CO2-managementsysteem. Zo garanderen wij voortdurende verbetering.

⁹ Handboek 3.1, pagina 40.

6. Communicatie

6.1 Inleiding

Dit communicatieplan beschrijft de wijze waarop ADC ArcheoProjecten haar doelstellingen en vordering op het gebied CO₂-emissiereductie communiceert naar haar medewerkers en externe belanghebbenden. Het plan is opgesteld in het kader van de certificering op de CO₂-prestatieladder (onderdeel 3.C.2 van de CO₂-prestatieladder 3.1). Door te communiceren over CO₂-emissiereductie vergroot ADC ArcheoProjecten intern het draagvlak en stimuleert haar medewerkers om een bijdrage te leveren.

Externe belanghebbenden brengt ADC ArcheoProjecten hiermee op de hoogte van haar inzet en vorderingen en kunnen haar hierop aanspreken.

6.2 Doelgroepen, boodschap en middelen

De belanghebbenden zijn in te delen in twee groepen: **interne** en **externe** belanghebbenden. De CO₂-prestatieladder omschrijft externe belanghebbenden als:

- Partijen die belang hebben bij reductie van energie en CO₂-emissie;
- Potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-emissiereductie.

ADC ArcheoProjecten heeft de volgende belanghebbenden geïdentificeerd:

- **Interne** belanghebbenden:
 - Directie en management;
 - Werknemers.¹⁰
- **Externe** belanghebbenden:
 - Klanten;
 - Leveranciers;
 - Branchegenoten die met CO₂-emissiereductie bezig zijn;
 - Kennisinstituten in de branche;

Interne belanghebbenden

De kernboodschap is: *ADC ArcheoProjecten draagt bij aan het milieu door de CO₂-uitstoot ten gevolge van haar bedrijfsactiviteiten actief te reduceren en vraagt medewerking in het signaleren van kansen om de CO₂-uitstoot verder terug te brengen.*

De interne communicatie over CO₂-emissiereductie gaat met name over:

- Doelen en ambities ten aanzien van de CO₂-emissiereductie;
- Voortgang en resultaten;
- Deelname aan initiatieven;
- (voor zover van toepassing) doorverwerking naar de projecten (communicatie voor, tijdens en na de projecten).

Communicatiedoelstellingen

Iedere werknemer van ADC ArcheoProjecten moet bekend zijn met het bestaan van het CO₂-beleid, het belang van verduurzaming en de eigen verantwoordelijkheid die men daarin heeft.

¹⁰ Februari 2024 is een presentatie gegeven over nut en noodzaak van CO₂-prestatieladder. In februari 2025 is een *toolbox*-presentatie gepland.

Communicatiemiddelen

Voor de interne communicatie worden de volgende communicatiemiddelen ingezet:

Website

Op de website is een aparte pagina ingericht voor de [CO2-prestatieladder](#) onder het kopje "Over ADC".

Managementoverleg

In het directie- en managementoverleg staan maatschappelijk verantwoord ondernemen en CO2-emissiereductie als vast punt op de agenda. In het overleg wordt de voortgang van de CO2-emissiereductie doelstellingen en maatregelen besproken en worden besluiten genomen over interne en externe initiatieven hieromtrent. Ook worden de doelstellingen en maatregelen indien nodig bijgesteld. Van dit overleg wordt een actielijst vastgelegd.

Werkoverleg

In het werkoverleg wordt informatie uitgewisseld over de interne en externe initiatieven. Ook wordt de voortgang van het bewustwordingsproces besproken en is ruimte om de reductiemogelijkheden te bespreken. Dit kan ook via een toolbox of startoverleg plaatsvinden. Middels een presentielijst en/of leesbevestiging per e-mail kan worden vastgesteld dat er kennis is genomen van de reductiemaatregelen.

Projecten met gunningsvoordeel

Ten aanzien van de projecten die worden uitgevoerd met een CO2 gunningsvoordeel (dus waarop is ingeschreven onder bijvoeging van het CO₂-bewustcertificaat van ADC ArcheoProjecten of waarop is ingeschreven inclusief een aangeboden CO₂-ambitieniveau) wordt project specifieke informatie t.a.v. inzicht, overzicht van reductiemaatregelen en de communicatie transparant kenbaar gemaakt voor alle extern belanghebbenden. ADC ArcheoProjecten zal dit per project kenbaar maken via haar website (www.archeologie.nl) en stelt een volledige lijst met projecten (verkregen middels CO₂- gunningsvoordeel) voor elke ladderbeoordeling via de inlogomgeving van de SKAO website.

Externe belanghebbenden

- Klanten/opdrachtgevers:
ADC ArcheoProjecten wil klanten informeren over de mogelijkheden om energie te besparen in projecten;
- Leveranciers:
ADC ArcheoProjecten legt aan leveranciers uit wat zijn beleid is op het gebied van CO₂-reductie en wat we in dat kader van ze verlangen;
- Branchegenoten, overheden en kennisinstellingen:
Met branchegenoten, overheden en kennisinstellingen wil ADC ArcheoProjecten haar kennis delen over CO₂-reductie.

De externe communicatie over CO₂-emissiereductie gaat met name over:

- Doelen en ambities ten aanzien van de CO₂-emissiereductie;
- Voortgang en resultaten;
- Deelname aan initiatieven;
- (voor zover van toepassing) doorverwerking naar de projecten/werken (communicatie voor, tijdens en na de projecten);
- Klanten moeten bekend zijn met bovenstaande boodschap;
- Informatie over (intern) CO₂-beleid is duidelijk vindbaar voor alle externe stakeholders
- Project(en) met gunningsvoordeel

COMMUNICATIEMIDDELEN

Voor de externe communicatie worden de volgende communicatiemiddelen ingezet:

Doelgroep	Website	Nieuwsbrief	Trainingen	Jaarverslag / Infographic	Overleg
Klanten*	x			x	
Leveranciers*	x			x	
Branchegenoten, overheden en kennisinstellingen	x				x

*= indien gewenst

Interne communicatie

Middel	Frequentie	Doelgroep	Inhoud	Verantwoordelijke
Website	Doorlopend maar in ieder geval publicatie 2 maal per jaar	Alle medewerkers	CO2-beleid, doelstellingen, maatregelen, projecten en initiatieven.	KAM-coördinator
Managementoverleg	4 x per half jaar	Directieleden	Voortgang CO2-beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Directeur Henk van der Velde
Werkoverleg / toolbox	Minimaal 2 x per jaar	Alle medewerkers	Maatregelen en initiatieven. Tekenen voor aanwezigheid en/of bevestigen per mail.	Directeur Henk van der Velde
Start werkoverleg	Doorlopend	Alle medewerkers	Onderhoud, tanken en schoonmaken	Directeur Henk van der Velde

Externe communicatie

Middel	Frequentie	Doelgroep	Inhoud	Verantwoordelijke
Website	Doorlopend, maar in ieder geval publicatie 2 maal per jaar	Alle extern belanghebbenden	CO2-beleid, maatregelen en initiatieven. Waaronder een update van het handboek, scope 1, 2 en analyse scope 3 en voortgang ketenanalyses en doelstellingen. Gepland is derhalve uiterlijk september voor het 1 ^e half jaar en maart in het opvolgend jaar voor het 2 half jaar.	KAM-coördinator

SKAO	2 maal per jaar en < 3 maanden na beschikbaar komen gegevens	Alle extern belanghebbenden	CO2-beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven	Directeur Henk van der Velde
Jaarverslag	Jaarlijks	Klanten, leveranciers	CO2-beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Directeur Henk van der Velde
Overleg	Periodiek	Branchegenoten, overheden en kennisinstellingen	CO2-beleid, doelstellingen, maatregelen en initiatieven.	Directeur Henk van der Velde
Website / SKAO	Jaarlijks	Alle extern belanghebbenden	Project(en) met gunningsvoordeel (inzicht, reductie en transparantie)	KAM-coördinator

Website

Op de website is een aparte pagina ingericht voor de CO2-prestatieladder, met daarin informatie te vinden over:

- Beleid, doelstellingen en voortgang op het gebied van CO2-emissiereductie;
- Deelname aan initiatieven waar ADC ArcheoProjecten zich bij heeft aangesloten;
- CO2-footprint gegevens in de vorm van emissie inventarissen.

Bijlage A

De emissie inventaris is opgesteld volgens punten A t/m T van paragraaf 7.3.1 uit de norm ISO 14064-1.

De internationale erkende norm geeft richtlijnen voor kwantificering en verslaglegging van broeikasgasemissies en – verwijdering op bedrijfsniveau. In de onderstaande tabel is per element opgenomen naar het hoofdstuk van het rapport waar het betreffende punt uit de norm wordt behandeld.

ISO 14064-1 Paragraaf 7.3.1	Onderwerp	Hoofdstuk
A	Rapporterende organisatie	3
B	Verantwoordelijke voor rapportage	1, 5, 6
C	Rapportage periode	4
D	Organisatie grenzen	3
E	Rapportage grenzen	3
F	Directe emissies	4
G	Verbranden van Biogene materialen	4
H	Broeikasgas vermindering	5
I	Uitsluitingen	4
J	Indirecte emissies	4
K	Basis jaren	4
L	Aanpassingen of herberekeningen	n.v.t.
M	Methodologie	5
N	Aanpassingen aan methodologie	n.v.t.
O	Emissiefactoren	4
P	Invloed van onzekerheden	4
Q	Onzekerheden	4
R	Statement ISO 14064-1	1, bijlage A
S	Verificatie	4
T	Global Warming Potential	4